

برنامه عملیاتی

واحد امور دارویی

تدوین کننده: فاطمه صابری

کارشناس امور دارویی معاونت بهداشت

تابستان ۱۴۰۴

مقدمه

نقش مهم دارو، بازگشت سلامتی و حفظ آن را در هیچ مرحله از زمان، نمی‌توان نادیده گرفت و پرداختن به این مهم با برنامه‌ریزی منطقی و آموزش‌های مستمر برای تجویز و مصرف اصولی دارو در درمان و مراقبت های بهداشتی امکان پذیر خواهد بود.

سیستم بهداشتی با ارائه خدمات بهداشتی خود در حفظ سلامت و افزایش امید به زندگی مردم فعالیت می نماید و تحقق سلامت همگان و تدارک امکانات با انتخاب تکنولوژی های مناسب و استراتژی های صحیح بهداشتی و اجتماعی مقدور می باشد.

واحد امور دارویی زیر مجموعه واحد توسعه شبکه و ارتقا سلامت میباشد که وظیفه ارائه مطلوب و مناسب خدمات دارویی در مراکز خدمات سلامت ، خانه های بهداشت، پایگاهها و کلیه واحد های وابسته به حوزه معاونت بهداشت را بر عهده دارد.

بر اساس اصول مراقبتهای اولیه بهداشتی یکی از استراتژی های مهم، تامین داروهای اساسی، تدارک و توزیع سریع و مصرف صحیح و منطقی آنها در مراکز خدمات جامع سلامت پایگاه ها و خانه های بهداشت می باشد.

وضعیت موجود شهرستان

شهرستان گناباد با وسعتی حدود ۱۰ هزار کیلومتر مربع و با جمعیتی بالغ بر ۱۳۶۰۰۰ هزار نفر، در جنوب استان خراسان و بر سر راه مواصلاتی سه استان جنوبی کرمان، سیستان و بلوچستان و یزد واقع شده است. از لحاظ آب و هوایی این شهرستان جزو مناطق نیمه خشک و بیابانی محسوب می گردد. از لحاظ بافت فرهنگی این شهرستان با وجود توسعه صنعتی و ارتباطات هنوز بسیاری از اصالت های فرهنگی خود را حفظ نموده است.

دانشگاه علوم پزشکی گناباد در حوزه بهداشت شامل دو شبکه بهداشت و درمان شهرستان گناباد و بجستان، ۱۸ مرکز خدمات جامع سلامت، ۵۰ خانه بهداشت و ۱۴ پایگاه سلامت می باشد

جمعیت و مناطق تحت پوشش

ردیف	شبکه بهداشت/مرکز بهداشت	جمعیت
۱	شبکه بهداشت و درمان گناباد	۱۰۱۵۸۴
۲	شبکه بهداشت و درمان بجستان	۳۴۶۶۴
جمع		۱۳۶۲۴۸

مراکز خدمات جامع سلامت تحت پوشش حوزه معاونت بهداشت گناباد:

ردیف	نام شبکه	نام مرکز خدمات جامع سلامت	نوع مرکز
۱	گناباد	شماره ۱	شهری روستایی
۲		شماره ۲	شهری روستایی
۳		شماره ۳	شهری روستایی
۴		شهید بهشتی کاخک	شهری روستایی
۵		شهداء بیدخت	شهری روستایی
۶		الزهراء (س) مند	روستایی
۷		شهداء روشناوند	روستایی
۸		شهداء بیمرغ	روستایی
۹		شهداء گیسور	روستایی
۱۰		شهید قلی پور زبید	روستایی
۱۱		امام رضا (ع) سنو	روستایی
۱۲		شهید آیت اله مدنی بیلند	روستایی

وضعیت موجود واحد

واحد امور دارویی شهرستان ، شامل ۱۲ مرکز که ۵ مرکز خدمات جامع سلامت شهری-روستایی، ۷ مرکز روستایی، ۳۵ خانه بهداشت و ۵ پایگاه بهداشتی را تحت پوشش خود دارد و بودجه در نظر گرفته شده می تواند پاسخگوی بخشی از نیاز دارویی این واحدها باشد. در حال حاضر امور دارویی معاونت بهداشت مسئول تامین داروهای ذیل میباشد:

۱. تامین ۸۰ قلم داروی خانه های بهداشت و پایگاههای سلامت
۲. تامین مکمل های گروه هدف شامل زنان باردار، کودکان ۰ تا ۲ سال، نوجوانان ۱۲ تا ۱۸ سال ، میانسالان و سالمندان
۳. تامین داروهای ترالی اورژانس مراکز خدمات جامع سلامت
۴. تامین داروهای مورد نیاز در طرح های مختلف معاونت بهداشت
۵. تامین تجهیزات مصرفی مراکز، پایگاه ها و خانه های بهداشت

هدف کلی

ارتقاء بهبود فرایند تهیه، تامین و توزیع دارو در مراکز و خانه های بهداشت
تحت پوشش

اهداف اختصاصی

هدف اختصاصی اول : ارتقاء، و بهبود فرایند توزیع و تامین اقلام دارویی و تجهیزات مصرفی انبار دارویی

ردیف	عنوان برنامه	استراتژی	نام فعالیت	تاریخ شروع	تاریخ پایان
۱	ارتقاء، و بهبود فرایند توزیع و تامین اقلام دارویی و تجهیزات مصرفی انبار دارویی	برآورد صحیح میزان مصرف بر اساس جمعیت مصرف کننده و میزان توزیع و طبق آخرین دستور عملهای دارویی	تنظیم لیست درخواست از شرکت های دارویی مورد تایید وزارت بهداشت	۱۴۰۴/۰۱/۱	۱۴۰۴/۱۲/۲۹
۲	تجهیزات مصرفی انبار دارویی		پیگیری جهت تامین اعتبار مالی و به موقع داروها	۱۴۰۴/۰۱/۱	۱۴۰۴/۱۲/۲۹

هدف اختصاصی دوم: دسترسی به موقع مراکز خدمات جامع سلامت، پایگاه ها و خانه های بهداشت به دارو و مکمل به میزان کافی

ردیف	عنوان برنامه	استراتژی	نام فعالیت	تاریخ شروع	تاریخ پایان
۱	دسترسى به موقع مراکز خدمات جامع سلامت، پایگاه ها و خانه های بهداشت به دارو و مکمل به میزان کافی	برنامه ریزی مناسب جهت توزیع به موقع داروها	کنترل آمار و درخواست های رسیده	۱۴۰۴/۰۱/۱	۱۴۰۴/۱۲/۲۹
۲			تعیین بازه زمانی جهت تحویل آمار و درخواست های دارویی	۱۴۰۴/۰۱/۱	۱۴۰۴/۱۲/۲۹

هدف اختصاصی سوم: آموزش و نظارت و پایش همکاران اموردارویی مراکز و خانه های بهداشت تحت پوشش

ردیف	عنوان برنامه	استراتژی	نام فعالیت	تاریخ شروع	تاریخ پایان
۱	آموزش و نظارت و پایش همکاران	انجام پایش های فصلی از داروخانه های مراکز خدمات جامع سلامت	هماهنگی با آموزشگاه بهورزی آموزش بهورزان	۱۴۰۴/۰۱/۱	۱۴۰۴/۱۲/۲۹
۲	اموردارویی مراکز و خان نه های بهداشت تحت پوشش	تهیه و تنظیم چک لیست های پایش	برگزاری کلاس های آموزشی آموزش مراقبین سلامت و ماماها	۱۴۰۴/۰۱/۱	۱۴۰۴/۱۲/۲۹

اهم فعالیتها

- برآورد نیاز و خرید اقلام دارویی، بهداشتی و نگهداری در انبار دارویی
- توزیع اقلام دارویی و بهداشتی به مراکز بهداشتی درمانی، پایگاه ها و خانه های بهداشت
- پیگیری مداوم جهت داروهای سهمیه ای و سایر موارد از وزارتخانه
- تهیه و تنظیم اسناد فاکتورهای خرید از شزکتهای دارویی و تحویل به امور مالی جهت تسویه دارویی
- مبادله پایاپای داروهای مازاد و تاریخ نزدیک با بخش خصوصی و بیمارستانها و سایر دانشگاه های علوم پزشکی سراسر کشور به منظور جلوگیری از انقضاء تاریخ مصرف آنها

- پیگیری و تهیه داروهای گروه ها و واحدهای ستادی معاونت (واحد مبارزه با بیماری ها ،سلامت خانواده ،تغذیه ،مدارس و...) و رسیدگی به آمار و تنظیم درخواست بر اساس نیاز آن واحد از معاونت بهداشتی
- پایش و نظارت بر فعالیت و عملکرد انبار دارویی مراکز و خانه های بهداشت تحت پوشش و ارسال بازخوراند به واحد های مربوطه و پیگیری رفع مشکلات
- آموزش به مراقبین ناظر و بهورزان در خصوص درخواست دارو و نگهداری و ثبت در سامانه سیب ونظارت بر حسن اجرای امور محوله
- تمدید قرارداد با داروخانه های خصوصی طرف قرارداد

انتظارات

- ۱- افزایش سطح ارایه خدمات دارویی و تامین کامل تجهیزات خانه های بهداشت و پایگاههای سلامت ۱۰۰٪
۲. افزایش تعداد بازدید از داروخانه های مراکز مخصوصا در بخش خصوصی و ارائه گزارش از پسخوراندهای بازدید
- ۳- استاندارد سازی انبارهای دارویی و فراهم سازی حداقل شرایط نگهداری مطلوب دارو
- ۴- تهیه داروهای مورد نیاز در اسرع وقت از طریق درخواست از شرکتهای دارویی داخل و خارج شهرستان و از وزارتخانه

چالشها

۱. کمبود بعضی اقلام دارویی در سطح ملی
۲. تحویل داروها با تاریخ انقضای نزدیک از برخی شرکتهای دارویی و وزارتخانه
۳. برآورد نادرست دارو ها توسط بهورزان و مراقبین سلامت
۴. عدم اعتبار کافی جهت خرید دارو و تجهیزات پزشکی

نقاط قوت

۱. در دسترس بودن بسیاری از مراکز و خانه های بهداشت
۲. واگذاری دارورسانی مراکز خدمات جامع سلامت به بخش خصوصی
۳. تامین صد درصد مکملهای گروههای هدف (مادران باردار- کودکان و نوجوانان- سالمندان و میانسالان)

نقاط ضعف

۱. مسافت طولانی بعضی از مراکز و خانه های بهداشت
۲. کمبود دارو و تجهیزات دارویی

تهدیدها

۱. کمبود بعضی از اقلام دارویی در شرکت های دارویی و وزارتخانه
۲. تحویل داروهای با تاریخ انقضای نزدیک از بعضی شرکت های دارویی و وزارتخانه
۳. عدم تحویل به موقع داروها از وزارتخانه
۴. نبود چارت تشکیلات دارویی معاونت بهداشتی در سطح معاونت سلامت وزارتخانه

۵. عدم همکاری بعضی از شرکت های دارویی به دلیل پرداخت دیر مطالباتشان از معاونت بهداشتی

فرصت ها

۱. وجود بعضی شرکت های دارویی در شهرستان

۲. همکاری شرکتهای دارویی در بعضی موارد

۳. همکاری بعضی از داروخانه های خصوصی با معاونت

فعالیت‌های پیش بینی شده در برنامه عملیاتی سال ۱۴۰۴ امور دارویی

[illegible]

با آرزوی توفیق و سربلندی